

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Polisi Cynllunio
Dyddiad:	12 Gorffennaf 2023
Pwnc:	Diweddariad ar sefydlu Tîm Polisi Cynllunio newydd a pharatoi Cynllun Datblygu Lleol newydd
Aelod(au) Portffolio:	Cyng. Nicolas Roberts (Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Newid Hinsawdd)
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Christian Branch Pennaeth y Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd
Awdur yr Adroddiad:	John I. Williams
Ffôn:	Rheolwr Polisi Cynllunio
E-bost:	johnwilliams2@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Perthnasol i bob Aelod Etholedig

1.0 Pwrpas yr adroddiad

1.1 Paratowyd yr adroddiad hwn er mwyn rhoi diweddariad ar y sefyllfa o ran recriwtio i'r Tîm Polisi Cynllunio newydd a goblygiadau hynny ar y dasg o baratoi cynllun datblygu lleol newydd (CDLI) ar gyfer Ynys Môn.

2.0 Cefndir

2.1 Yn dilyn diddymu'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd pan ddaeth y cytundeb cydweithio i ben ym mis Mawrth 2023, mae Cyngor Sir Ynys Môn bellach yn gyfrifol am baratoi ei Gynllun Datblygu Lleol ei hun unwaith eto.

2.2 Er bod nifer o'r swyddi wedi cael eu hysbysebu ddwywaith, nid yw'r broses i benodi i'r Tîm Polisi newydd wedi bod yn llwyddiannus hyd yn hyd.

2.3 Trosglwyddodd un swyddog i'r Tîm drwy drosglwyddiad TUPE, ac fe gychwynnodd yn y swydd ar 1 Ebrill 2023. Wedi hynny penodwyd Rheolwr Uned ar secondiad am gyfnod o 12 mis, a gychwynnodd ym mis Ebrill 2023, a bydd y sefyllfa hon cael ei hadolygu cyn i gyfnod cychwynol y secondiad ddod i ben.

3.0 Adnoddau staff

3.1 Mae angen y staff canlynol ar gyfer yr Uned:

- Rheolwr Polisi Cynllunio (Gradd 9)
- Uwch Swyddog Polisi Cynllunio (Gradd 7)
- 2x Swyddog Polisi Cynllunio (Gradd 6)
- Swyddog Polisi Cynorthwyol (Gradd 4)

Yn dilyn hynny nodwyd bod angen Cydlynnydd Her Tai Lleol (Gradd 7). Ar wahân i'r swydd Rheolwr Uned ac un Swyddog Polisi, mae'r pedair swydd arall yn dal i fod yn wag.

3.2 Oherwydd y diffyg staff mae'r Gwasanaeth yn bwriadu cynnal ymgyrch recriwtio arall i geisio denu unigolion profiadol a medrus.

3.3 Bwriedir hysbysebu'r swyddi'n ehangach mewn cylchgronau proffesiynol, trwy hysbysebion uniongyrchol, targedu prifysgolion a gwneud mwy o ddefnydd o'r cyfryngau cymdeithasol. Yn dilyn trafodaethau, penderfynwyd cynhyrchu pecyn cais i hyrwyddo'r rolau a'u manteision ymhellach.

3.4 Mae'n hanfodol bod gennym Dîm addas a medrus er mwyn sicrhau bod camau amrywiol y gwaith o baratoi'r cynllun yn cael eu cwblhau o fewn yr amserlenni cytunedig a bod ein dyletswyddau statudol yn cael eu cyflawni'n foddhaol.

3.5 Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth ynghanol proses gaffael i geisio dod o hyd i gwmni ymgynghorol profiadol a all ddarparu cymorth proffesiynol i'r Swyddogaeth Cynllunio o dan gytundeb Fframwaith. Bydd hyn yn cynnwys cefnogi cyfrifoldebau cynllunio statudol y Cyngor.

4.0 Camau paratoi'r cynllun

4.1 Mae'r gwaith o baratoi'r cynllun yn cynnwys cwrdd â nifer o wahanol gerrig milltir. Rhaid crynhoi cerrig milltir o'r fath mewn Cytundeb Cyflawni ac mae'n rhaid i'r cytundeb hwnnw gael ei gytuno gan Lywodraeth Cymru (LIC). Wedi iddo gael ei gytuno, rhaid glynu'n gaeth wrth y rhaglen ar gyfer cyflawni'r Cynllun Datblygu Lleol a bydd rhaid i unrhyw wyriadau gael eu cytuno gan Lywodraeth Cymru. Mae amserlen ddangosol ar gael yn Atodiad 1. Yn gryno, mae'r camau fel a ganlyn:

- Cytundeb Cyflawni a Chynllun Cynnwys Cymunedau (CIS)
- Cynllun Cyn-adneuo
- Cynllun Adneuo
- Adneuo ac Archwilio'r Cynllun yn Gyhoeddus
- Adroddiad yr Arolygydd a Mabwysiadu

4.2 Bydd Adroddiad yr Arolygydd yn dilyn yr Archwiliad a rhaid mabwysiadu'r cynllun cyn pen 8 wythnos ar ôl derbyn Adroddiad yr Archwilydd.

5.0 Beth sy'n gyraeddadwy gyda'r addodau sydd ar gael?

5.1 Yn sgil y diffyg staff, yr amserlen ddangosol ar gyfer cwblhau'r gwahanol gamau ac yn dilyn trafodaethau diweddar â swyddogion o dîm polisi LIC, fel y nodir yn 7.1, bydd y gwaith o baratoi ac adneuo'r Cynllun Cyflawni a'r Cynllun Cynnwys Cymunedau yn amodol ar gael digon o adnoddau i allu parhau â'r gwaith wedi i'r Cynllun Cyflawni gael ei gytuno.

5.2 Gan fod y cam nesaf, sef paratoi'r cynllun cyn-adneuo, yn debygol o fod yn fwy llafurus nag unrhyw gam arall, mae'r diffyg staff, yn anochel, yn mynd i amharu ar y broses. O'r herwydd, mae'n hanfodol bod digon o staff a/neu adnoddau ar gael er mwyn bwrw ymlaen â hyn ac, yn wir, camau dilynol y broses.

6.0 Defnyddio cymorth allanol

6.1 Os na fydd yr ymgyrch recriwtio'n llwyddiannus, naill ai'n rhannol neu'n llawn, bydd rhaid ystyried comisiynu cymorth allanol er mwyn gwneud iawn am y diffyg adnoddau. Pe bai'n rhaid gwneud hyn, awgrymir bod contractau'n cael eu dyrannu ar gyfer y gwahanol gamau sydd wedi'u nodi yn yr amserlen, er enghraifft:

- Cytundeb Cyflawni a Strategaeth Cynnwys Cymunedau;
- Papur ar weledigaeth ac opsiynau strategol;
- Paratoi papurau cefndirol; a
- Cynnal y prif asesiadau effaith (AS/AES, CRT ac ati.)

7.0 Cynnydd cychwynol

7.1 Cyn i'r trefniadau cydweithio ddod i ben, roedd yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi dechrau paratoi Cytundeb Cyflawni drafft ar gyfer Ynys Môn. Mae'r ddogfen yn darparu man cychwyn ond mae bylchau ynddi y mae'n rhaid mynd i'r afael â hwy, er enghraifft, mewn perthynas â'r trefniadau corfforaethol ar gyfer adrodd a chytuno ar gynnydd.

7.2 Cynhaliwyd cyfarfod â swyddogion perthnasol o LIC yn ddiweddar i drafod y sefyllfa ddiweddaraf mewn perthynas â'r polisi cynllunio. Cydnabuwyd bod y Cyngor Sir yn wynebu sefyllfa heriol ond bod uned polisi cynllunio LIC ar gael i drafod sut i fwrw ymlaen â'r broses o baratoi a chyflwyno cynllun drafft. O ran y garreg filltir gyntaf, sef cytuno ar y cytundeb cyflawni, fe'i gwnaed yn glir na ddylid cyflwyno cytundeb o'r fath i'w ystyried heb ffordd o gyflawni'r rhaglen gytunedig. Fel y nodwyd ym mharagraff 4.1, mae'r amserlen ddangosol yn **Atodiad 1** yn amlygu'r gwahanol gamau fel rhan o'r broses o baratoi'r cynllun

8.0 Camau gweithredu pellach

8.1 Yn sgil yr amgylchiadau presennol mae'r camau gweithredu canlynol ar y gweill:

- Bwrw ymlaen â'r broses recriwtio dargedig i recriwtio unigolion cymwys fel bod gan y tîm y gallu i gyflawni cynllun datblygu cadarn ac effeithiol.
- Ymgysylltu ag arbenigwyr yn y sector breifat a all ymgymryd â gwahanol gamau'r broses o baratoi'r CDLI (bydd y Rheolwr Polisi Cynllunio'n rheoli'r contractau hyn).
- Datblygu Cynllun Cyflawni drafft y gellir ymgynghori arno a'i adneuo.
- Darparu rhaglen hyfforddi a datblygu i aelodau etholedig yn ogystal â hyfforddiant ar gyfer prif/uwch swyddogion sydd ddim yn ymwneud â Chynllunio. Mae hyn er mwyn rheoli disgwyliadau a chael trafodaethau adeiladol ynglŷn â'r hyn y gall CDLI fynd i'r afael ag o a'i gyflawni.

Atodiad 1

CDLI amserlen ddangosol (drafftwyd cyn dod a'r trefniadau gweithio ar y cyd i ben)

Rhif y Cam	Cam	Amserlen	Cyfnodau Ymgynhoriad Allweddol
Diffiniol			
1	Cytundeb Cyflawni - Paratoi - Ymgynhori efo rhanddeiliad allweddol -Cyflwyno	Ebrill 2023 – Hydref 2023	Ymgynhoriad Cyhoeddus Mehefin/Gorffennaf 2023 Cymeradwyaeth gan y Cyngor Hydref 2023 Cyflwyno i Lywodraeth Cymru Tachwedd 2023
2	Cyn adneuo – paratoi, cynnwys ag ymgynhori - Papur Gweldigaeth ag opsiynnau strategol - Galw am safleoedd Angen Papurau Cefndir Penodol	Rhagfyr 2023 – Mai 2025	Galw am safleoedd Rhagfyr 2023 am o leiaf 6 wythnos Mawth 2024 – Ebrill 2024
	Ymgynghoriad Cyn Adneuo Strategaeth a Ffrrir Asesiadau Effaith AC/AAS a HRA	Rhagfyr 2023 – Mai 2025	Rhagfyr 2024 to Ionawr 2025
3	Cynllun Adnau	Mehefin 2025 – Mai 2026	Ymgynhoriad Cyhoeddus Medi/Hydref 2025
Dangosol			
4	Cyflwyno	Mehefin 2026	n/a
5	Archwiliad	11 mis o cyflwyno (targed)	Gellir fod ymgynhoriad pellach yn dilyn yr archwiliad
6	Adroddiad yr Arolygydd	Ebrill 2027	
7	Adoption	Mai 2027 (rhaid mabwysiadau o fewn o fewn 8 wythnos o derbyn yr adroddiad)	n/a